

Setting up the Problem

1. Bereishit 6:18

וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבָאתָ אֵלַי־הַתֵּבָה אַתָּה וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי־בְנֵיךָ אִתְּךָ:

And I will uphold My covenant with you, and you will come to the boat, you and your sons and your wife and your sons' wives with you.

2. Bereishit 46:6-7

...וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ. בְּנָיו וּבְנֵי בְנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבָנוֹת בְּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיִם.

And they came to Egypt, Yaakov and all of his children. His sons and grandsons with him, his daughters and his sons' daughters and all of his seed, he brought with him to Egypt.

3. Bereishit 7:13

בְּעֶצְמָם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וְיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וְשְׁלֹשֶׁת נָשֵׁי־בְנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה:

On that very day, Noach and Shem and Cham and Yefet, the sons of Noach, and the wife of Noach, and the three wives of his sons with them, came to the boat.

4. Bereishit 8:16

צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֵיךָ וְנָשֵׁי־בְנֵיךָ אִתְּךָ:

Leave the boat – you, your wife, your sons and your sons' wives with you.

Our Midrash

5. Midrash, Bereishit Rabbah 31:17

"אתה ובניך"

- ר' יהודה בר סימון ור' חנין בשם רב שמואל בר ר' יצחק אמר: נח כשנכנס לתיבה נאסר לו פרייה ורביה, הה"ד "ובאת אל התיבה אתה ובניך" לעצמן, "ואשתך ונשי בניך" לעצמן. כיון שיצא התיר לו, הה"ד "צא מן התיבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך".
- אמר ר' אבון כתיב (איוב ל:ג) "בחסר ובכפן גלמוד", אם ראית חסרון בא לעולם, וכפן בא לעולם, "גלמוד", הוי רואה את אשתך כאילו היא גלמודה, שכן בכרכי הים קורין לנדה גלמודה.
- אמר רבי הונא כתיב (בראשית מא:ג) "וליוסף יולד שני בנים בטרם תבא שנת הרעב."

"You and your sons"

- Rabbi Yehudah bar Simon and Rabbi Chanin in the name of Rav Shemuel bar Rabbi Yitzchak said: When Noach entered the boat, procreation was prohibited for him. Thus it says, "And you shall come to the boat, you and your sons" separately, "and your wife and your sons' wives" separately. When he left, Gd permitted this for him, as Bereishit 8:16 says, "Leave the boat, you and your wife and your sons and your sons' wives."
- Rabbi Avun said: Job 30:3 says, "In lacking and famine, alone [*galmud*]." If you see lacking come to the world, and famine come to the world, "*galmud*", see your wife as though she was a widow [*galmudah*], for in the cities of the sea they call a *niddah*, "*galmudah*".
- Rabbi Huna said: Bereishit 41:50 says, "And to Yosef were born two sons, before the arrival of the year of famine."

6. How many midrashim are in this picture?

Examining our sub-midrashim

7. Talmud, Beitzah 5b

כתיב "גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא", "במשך היבל [המה יעלו בהר]" למה לי? שמע מינה דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו.

Shemot 34:3 says, "Also the sheep and the cattle shall not graze beside that mountain." Why is Shemot 19:13, "When the horn blows [they will ascend the mountain]" necessary? We learn from here that a matter declared in a quorum requires another quorum to permit it.

8. Bereishit 8:18

וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנִשְׁי־בָנָיו אִתּוֹ:

And Noah departed, and his sons and his wife and the wives of his sons with him.

9. Midrash, Midrash Aggadah to Bereishit 8:18

ויצא נח. ולא קבל עליו לשוב אל אשתו ולהתעסק בפרייה ורבייה, מפני שהיה מתיירא שמא יחריב הקב"ה את עולמו פעם אחרת:

"And Noah departed" – And he did not accept to return to his wife and procreate, for fear that Gd might destroy His world again.

10. Etz Yosef, Commentary to Bereishit Rabbah 31:17

חוסר. כצרות חרב ודבר או חסרון כיס שהוזלו המעות, שזה קשה מרעב...

Lacking – Like the suffering of sword and plague, or loss of money as currency depreciates, which is worse than famine...

11. Job 3:7

הַיָּמָה הַלַּיְלָה הַזֶּה יִהְיֶה גַלְמוּד אֶל־תָּבֵא רִנָּה בּוֹ:

This night should be *galmud*; no joy should come therein.

12. Job 15:34

כִּי־עֲדַת חַנְף גַלְמוּד וְאֵשׁ אֶכְלָה אֶהְלִי־שָׂחָד:

For the group of flattery will be *galmud*, and fire will consume the tents of bribery.

13. Job 30:3

בְּחֹסֶר וּבְכַפֹּן גַלְמוּד הַעֲרָקִים צִיָּה אָמַשׁ שׁוֹאָה וּמְשָׂאָה:

In lacking and famine, *galmud*, running to ruins, darkness, desolation and destruction.

14. Isaiah 49:21

וְאָמַרְתָּ בְּלִבְבְּךָ מִי יִלְדֵּלִי אֶת־אֵלֶּה וְאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה גְלָה וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גָדַל הֵן אֲנִי נִשְׂאָרְתִּי לְבָדִי אֵלֶּה אֵיפֶה הֵם

And you will say in your heart: Who birthed these for me? I was barren and *galmudah*, exiled and abandoned. Who raised these? I have been alone, where are these from?

15. Commentary of Tosafot to Taanit 11a

אסור לאדם לשמש מטתו בשני רעבון - ואם תאמר הרי יוכבד נולדה בין החומות ואותו העת עת רעב היה וע"כ שימשו מטותיהן בשני רעבון ויש לומר דלכ"ע לא הוא אסור אלמא למי שרוצה לנהוג עצמו בחסידות ויוסף לא שימש אבל שאר בני אדם שימשו.

One might ask: Yocheved was born within the walls of Egypt, and that was a time of famine – they must have mated during years of famine! Perhaps it is not prohibited for all, but only for one who wishes to lead a pious life. Yosef did not mate, but others did.

Ideology

16. Midrash Tanchuma, Noach 11

שבשעה שהעולם ניתן בצרה ובחרבן אסור לאדם להזקק בפרייה ורבייה שלא יהא הקב"ה עוסק בחורבן העולם והוא בונה

When the world is suffering and destroyed, one may not procreate, so as not to build while Gd is involved in destroying the world.